

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№6

2ND INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**MODERN TRENDS
IN THE DEVELOPMENT
OF ECONOMY,
TECHNOLOGY
AND INDUSTRY**

FEBRUARY 12-14, 2025
TORONTO, CANADA

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

2nd International Scientific and Practical Conference
**«Modern Trends in the Development of
Economy, Technology and Industry»**

Collection of Scientific Papers

February 12-14, 2025
Toronto, Canada

UDC 01.1

Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry: Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity" with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. February 12-14, 2025. Toronto, Canada. 242 p.

ISBN 979-8-89704-989-9 (series)
DOI 10.70286/ISU-12.02.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The collection of scientific papers "International Scientific Unity" presents the materials of the participants of the 2nd International Scientific and Practical Conference "Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry" (February 12-14, 2025).

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 979-8-89704-989-9 (series)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

© Participants of the conference, 2025
© Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity", 2025
Official site: <https://isu-conference.com/>

CONTENT

SECTION: ACCOUNTING AND TAXATION

Васькович Х.О., Дриженко А.А.

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	10
---	----

SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

Ціуліна Я., Крепак К.

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОК-МУЗИКИ.....	15
--	----

SECTION: BIOLOGY AND BIOCHEMISTRY

Коц С.М., Коц В.П., Коц В.В.

ВПЛИВ ХАРЧУВАННЯ НА ІМУНІТЕТ ДІТЕЙ ТА ДОРОСЛИХ.....	18
---	----

SECTION: COMPUTER ENGINEERING

Язвінська Д.І., Дудник В.В., Дудник О.В.

РОБОТИЗОВАНИЙ ПРОТЕЗ РУКИ З ЕЛЕКТРОННИМ КЕРУВАННЯМ.....	22
--	----

SECTION: CULTUROLOGY AND PHILOSOPHY

Кирилюк О.С.

УНІВЕРСАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СТРУКТУРА АНТИЧНОГО АВАНТЮРНОГО РОМАНУ ВИПРОБУВАНЬ. АХІЛЛ ТАТІЙ (МАЙСТЕР-КЛАС СПЕЦКУРСУ «УНІВЕРСАЛІЇ КУЛЬТУРИ»).....	26
---	----

SECTION: ECONOMY

Карачарова К.А., Данилащук Н.П.

ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	32
---	----

Поворозник М.Ю.

TRIPS У РОЗБУДОВІ ГЛОБАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	34
---	----

Якуб'як А.В.

ЯКІСНІ МЕТОДИ У ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ.....	36
--	----

SECTION: GEOGRAPHY AND NATURAL SCIENCE

Бикова М.Д., Смілик О.О. МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯПОНІЇ: ПЕРЕДУМОВИ ТА НАСЛІДКИ.....	40
---	----

Щабельська В.Г., Філімончук Ю.Р. АНАЛІЗ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ЧИННИКА РОЗВИТКУ ПРИМІСЬКИХ ЗОН АГЛОМЕРАЦІЙ СВІТУ.....	45
--	----

SECTION: GEOLOGY AND GEODESY

Sopov D., Vdovina I. THE APPLICATION OF GIS TECHNOLOGIES IN THE ANALYSIS OF THE PECULIARITIES OF THE MINING INDUSTRY OF UKRAINE DURING THE WAR (ON THE EXAMPLE OF THE CITY KRYVYI RIH).....	49
--	----

SECTION: JURISPRUDENCE

Aftanasiv V., Bronevytska O. PECULIARITIES OF INTERROGATION OF JUVENILE VICTIMS IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	51
---	----

Нинюк І.І. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ...	54
--	----

Панталієнко Т.П. БОРОТЬБА З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ: ДОСВІД ІТАЛІЇ ТА ІСПАНІЇ.....	58
--	----

Кушнір Я.В. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	60
---	----

SECTION: MANAGEMENT AND PUBLIC ADMINISTRATION

Kharin S. CLIMATE CHANGE AND THE NEED FOR DECARBONIZATION.....	64
--	----

Урба С., Севера С. ЕТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ.....	66
--	----

Горчаков К.Р. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОФЕСІЙНИМИ ЗНАННЯМИ І ПСИХОЛОГІЧНИМИ НАВИЧКАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА.....	69
Томчук О.Ф., Приходько О.Ю., Лютфалієва Л.С., Пирлог О.С. УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК РУШІЙНА СИЛА МОТИВАЦІЇ В КОМАНДНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ.....	75
SECTION: MEDICINE	
Велієва Л., Аралов О. ВИЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОГО ДІАГНОСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ЕНДОМЕТРІОЗУ.....	78
Стіба А.В., Ставицька О.Ф., Цебрюк К.О. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА РОЗВИТОК ТРИВОЖНИХ РОЗЛАДІВ У НАСЕЛЕННЯ.....	80
Мякина О.В., Мельник К.О., Сокол К.М., Вашук М.А. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: РЕАЛІЇ І ПРІОРИТЕТИ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	82
Вороньжев І., Чурилін Р., Бортний М., Лімарєв С. ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА ЗМІН ЛЕГЕНЬ ПРИ ПНЕВМОЦИСТОЗІ У ХВОРИХ НА СНІД.....	88
Svyrydova N.K., Chupryna G.M., Sereda V.H. USAGE OF ACUPUNCTURE BY THE METHOD OF "BALANCE OF HEXAGRAMS" IN THE COMBINED TREATMENT OF KNEE JOINT ARTHRORATY: ANALYSIS OF CASE REPORT.....	90
Нечитайло Л.Я., Кривов'яз О.С., Антоневи́ч Б.М. СОН ТА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК І ВПЛИВ НА ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ.....	95
Ніколаєнко І.В., Христова М.Т., Рейзвіх О.Е. СУЧАСНІ ДАННІ ЩОДО ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ХРОНІЧНОГО ПЕРІОДОНТИТУ.....	98
Пасічник В.О., Маліч Т.С. ХАРЧУВАННЯ ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИХ ПРОБЛЕМИ ТА СУЧАСНІ РІШЕННЯ.....	102

Savka S., Savka S. ASSESSMENT OF ANXIETY LEVELS IN MEDICAL UNIVERSITY STUDENTS.....	104
--	-----

SECTION: MILITARY AFFAIR

Zhiguts Yu., Polloi Desider THE MAIN FEATURES OF TEACHING MODERN CIVIL DEFENSE...	106
---	-----

SECTION: PEDAGOGY, PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Курчатова А. ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ГЕОКЕШИНГ.....	109
--	-----

Korchuk T., Dikal M. INTERDISCIPLINARY INTEGRATION OF PHARMACOLOGY AND BIOINORGANIC CHEMISTRY IN THE STUDY OF GLUCOCORTICOID.....	112
---	-----

Levitska A.I. LINGUISTIC RUBICON: CAN ARTIFICIAL INTELLIGENCE BE A BEARER OF LANGUAGE?.....	114
--	-----

Стецько Т.В., Шманько О.В. ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІСТОРИКО- ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН В ЗАКЛАДАХ ПЕРЕДФАХОВОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕФОРМ.....	116
--	-----

Lopatynska I. SOME ASPECTS OF IMPROVEMENT FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATION.....	119
--	-----

Мунтян О.О. ДОКУМЕНТ ЯК ЗАСІБ ОВОЛОДІННЯ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИМ СТИЛЕМ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	121
---	-----

Синьчук О.М., Огієнко О.І. ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	123
---	-----

Moisieieva N.V., Rozhnov V.H., Gorbachenko O.B., Prasolov A.E. THE ROLE OF INTERDISCIPLINARY TASKS IN THE TRAINING OF FUTURE DOCTORS.....	130
--	-----

Рубашкін В., Грітченко Т. СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «АВТОНОМІЯ», «НАВЧАЛЬНА АВТОНОМІЯ».....	132
Funtikova O. PREPARATION FOR THE NEW CATHEDRAL THEME FOR 2025- 2029. INCLUSION AND PRESCHOOL EDUCATION.....	135
Попова І., Шимкова В. НАРОДНІ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ КАЗКИ ЯК ЗАСІБ МОРАЛЬНО- ЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	138
Нryn O. INTEGRATION OF FINANCIAL EDUCATION INTO THE PROFESSIONAL TRAINING OF SCHOOL MANAGERS: CHALLENGES AND PROSPECTS.....	142
Pysarchyk O., Nypadymka A. TEACHERS' COMMUNICATION STYLES IN ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES CLASSROOM.....	147
Ципердюк О.Д. ВОКАТИВНІ РЕЧЕННЯ ЯК СИНТАКСИЧНІ ЕКСПРЕСЕМИ В ПРОЗОВОМУ МОВЛЕННІ МАРІЇ ТКАЧІВСЬКОЇ.....	149
Lobko S. FORMATION OF COMMUNICATION ETHICS IN FUTURE JOURNALISTS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT.....	152
Шевчук О.М. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	156
Shaposhnikova O. THE EXPERIENCE OF APPLYING IT TECHNOLOGIES IN TEACHING AND LEARNING FOREIGN LANGUAGES UNDER RUSSIA'S AGGRESSION OF 2022 IN KHARKIV, UKRAINE.....	159
Грошовенко О. ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ГРИ.....	163

SECTION: PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

Plotnikov A., Komleva T.

ON THE SOLUTION OF THE CAUCHY PROBLEM FOR AN
IMPULSE LINEAR SET-VALUED EQUATION WITH A CAPUTO-
HUKUHARA FRACTIONAL DERIVATIVE..... 166

Тимошенко Ю.О.

ЩОДО МОДИФІКАЦІЇ ПРАВИЛА КРАМЕРА ДЛЯ РІШЕННЯ
ВИРОДЖЕНИХ СИСТЕМ ЛІНІЙНИХ АЛГЕБРАЇЧНИХ РІВНЯНЬ.... 171

SECTION: PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Головач І.І., Дорофєєва Т.В.

ХАРАКТЕРИСТИКА СПОРТИВНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ШКОЛЯРІВ..... 177

Сафонов С.А., Сафонова О.В., Самковський Ю.Л.

ОЦІНКА ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ІНТЕГРАЛЬНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ
ЗА ДОПОМОГОЮ КОМП'ЮТЕРНОЇ АКУПУНКТУРНОЇ
ДІАГНОСТИКИ..... 180

Самковський Ю.Л.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА У ЖИТТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ..... 182

SECTION: PHYSICS AND ASTRONOMY

Vidmachenko A.P.

ABOUT THE SEARCH FOR RINGS AROUND PLUTO..... 185

SECTION: PSYCHOLOGY

Складановська М.Г.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНКУЛЬТУРАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ
В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ..... 189

Байчук Г.В.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ ЖІНКИ В СУСПІЛЬНІЙ СВІДОМОСТІ
ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ..... 194

Яновська Т.А.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ..... 197

Галета А.М., Стахова О.О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УВАГИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	202
--	-----

Берегова Н.П., Пилипчук В.О., Завірюха С.Р. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ САМОРЕГУЛЯЦІЇ В СТАРШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ.....	205
---	-----

Horban M.M. BIOHACKING THE PSYCHE: PROSPECTS FOR THE USE OF NOOTROPICS AND NEUROSTIMULATION.....	208
---	-----

SECTION: TECHNICAL SCIENCES

Корчак М.М. ДО ПИТАННЯ РОЗПОДІЛУ СТЕБЛОВИХ РЕШТОК КУКУРУДЗИ НА СМУГИ ОБРОБІТКУ.....	218
--	-----

Нагребельна Л.П., Кострульова Т.Є., Корчевська А.А., Шпінь Д.М. ВИЗНАЧЕННЯ ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ДОРОЖНІХ ЗНАКІВ НА АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРОГАХ.....	226
---	-----

Sverdlov S. DETERMINATION OF THE STRESS-STRAIN STATE OF A BEARING CONNECTION.....	229
--	-----

Kapitanova L., Trubaiev S., Riabkov V., Koryagin A. THE USE OF NEW DESIGN SOLUTIONS WHEN BRAKING AN AIRCRAFT DURING LANDING.....	233
---	-----

Чорноглазова Г.В., Сугай І.І. АЕРОДИНАМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ AIRBUS A350 В УМОВАХ ЗЛИВОВИХ ОПАДІВ.....	237
---	-----

SECTION: TOURISM AND HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS

Паньків М.М. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ.....	240
--	-----

Відсутність практичного досвіду роботи з документами у студентів компенсується виконанням практичних завдань, наприклад, написанням офіційного листа-запиту за зразком.

Для подолання мовного бар'єру, який виникає під час роботи з документами у іноземних студентів, можна використовувати редагування типових помилок у перекладі офіційного листа, індивідуальну роботу з викладачем та поступове введення складних текстів із попереднім аналізом лексики.

Робота з документами є важливою складовою процесу вивчення ділової української мови. Вона сприяє розвитку професійної комунікації, мовної компетентності та адаптації до реальних умов ділового середовища. Використання автентичних документів, аналіз їхньої структури та виконання практичних завдань допомагають студентам ефективно засвоїти офіційно-діловий стиль мови.

Список використаних джерел

1. Мунтян О. О. (2024) Вивчення ділової української мови у закладах вищої освіти: особливості і перспективи. Modernization of science and its influence on global processes: collection of scientific papers "SCIENTIA" with Proceedings of the VI International Scientific and Theoretical Conference, Bern, Swiss Confederation, September 20, 2024. Bern, Swiss Confederation : International Center of Scientific Research. P. 135 – 137.
2. Мунтян О.О. (2023) Колективне обговорення професійних проблем як складова ділової української мови. Закарпатські філологічні студії. Вип. 29, Т. 1. С. 89 – 93.
3. Мунтян О. О. (2023) Риторика ділового спілкування. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 66, Т. 2. С. 151 – 154.

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Синьчук Оксана Миколаївна

к.п.н., доцент

Кафедра педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти
Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Огієнко Ольга Іванівна

здобувачка вищої освіти магістерського рівня

Спеціальність 013 Початкова освіта

Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

Система освіти України потребує глибинної перебудови та наразі зумовлена об'єктивними процесами зміни нашого суспільства. Враховуючи те, що сучасна система освіти України повинна відповідати соціальним запитам громадян, в тому числі й забезпечити якісно нове майбуття поколінню, доцільно розглянути ті процеси, які відбуваються тепер, а також що їх

зумовило в минулому та яким чином вони розгортатимуться надалі. Пошук відповідей на дані запитання може стати підґрунтям до визначення прийнятних та раціональних кроків у розбудові нової системи освіти України (в тому числі й освіти людей з особливими освітніми потребами), що плекатиме молоде покоління для гідного життя. Розповсюдження нових ідей розвитку інклюзії кардинально змінить весь освітній простір, демонструючи широкі можливості для осіб з особливими освітніми потребами. Українська освіта увійшла у етап впровадження інклюзивної практики серед закладів освіти, тож разом з іншими країнами постала перед проблемами періоду модернізації галузі, позбавлення старих канонів та приходу нового майбутнього й доступної освіти для всіх бажаючих.

«Освіта має надаватися у межах можливого, в закладах загальної середньої освіти, без будь-якого вияву дискримінації стосовно дітей й дорослих осіб з інвалідністю» – така офіційна позиція європейської спільноти була висловлена ЮНЕСКО, Комісією з прав людини. «Оскільки в більшості випадків інвалідність сама по собі не є перешкодою, дискримінація – ось що перешкоджає дитині отримати освіту в загальній системі» [7].

Питанням впровадження та розвитком інклюзивної світи в своїх роботах піднімали вітчизняні науковці В. Бондар, М. Ворон, М. Деркач, Е. Данілавичюте, А. Колупаєва, Ю. Найда, Л. Савчук, Є. Синьова, Н. Слободянюк. Питання професійної підготовки педагогів до роботи в умовах інклюзивної освіти й формування професійної компетентності майбутніх вчителів початкових класів розглядали О. Акімова, І. Демченко, І. Садова, З. Шевців та ін. Аналізуючи наукові дослідження з цієї проблеми, ми проаналізували структури готовності й особистісних якостей педагога, який оволодів готовністю до роботи у початковій школі (О.Демченко, О.Коваль, О.Сорока), відображення готовності в різних напрямках педагогічної діяльності (В. Красюк), методики формування готовності (М. Федоренко), мети й результату готовності (Л. Шкарбан); впровадження в педагогічну діяльність в умовах інклюзивного навчання інноваційних, інтерактивних, технологій (О. Комар), ігрових технологій (О. Рома); вплив на результат професійної діяльності педагога в умовах інклюзивного навчання та його саморозвитку й самовдосконалення (А. Міненко, Л. Себало), креативного потенціалу особистості вчителя (Н. Міщенко).

В сучасному світі важливим етапом у здоровому та гармонійному розвитку особистості є взаємодія в соціумі та світі, відчуття важливості та розуміння, що людина є цінністю незалежно від її фізичних чи когнітивних особливостей. Дитина, яка відрізняється від інших тими чи іншими ознаками, не повинна відчувати на собі тягар неповноцінності, бути ізольована від освітнього процесу, спілкування з однолітками, дружби та простої взаємодії з іншими людьми. Процес навчання, який запропонований дітям з особливими освітніми потребами, включає в себе все необхідне саме для конкретної ситуації, опираючись в першу чергу на потреби учня чи учениці.

Інклюзія – це багатогранний процес залучення всі членів суспільства, насамперед тих, хто має труднощі у фізичному чи інтелектуальному розвитку.

Він передбачає розробку і застосування таких методів і прийомів, які зможуть дозволити кожній людині рівноправно брати участь суспільному житті без відчуття дискримінуючих факторів. Щоб кожна дитина, яка проживає на території України, відчувала себе повноправним громадянином держави, необхідно створити такі умови для її освіти і виховання, в яких би вона мала можливість розвиватися, навчатися, а згодом і самореалізуватися, бути готовою увійти в доросле життя з гідною самооцінкою своєї особистості [6, с. 45].

Закон України «Про освіту» зазначає, що інклюзивне навчання – це цілеспрямована система освітніх послуг, що забезпечує реалізацію права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, а також їх соціалізацію та інтеграцію в суспільство. Таке навчання цілком законним чином забезпечує повноцінний доступ до освіти дітей з особливими освітніми потребами в закладах освіти за рахунок застосування таких методів навчання, що враховують індивідуальні особливості особистості [3, с. 3].

Важливо усвідомити, що мова йде не лише про зміну педагогічного підходу працівників освіти, але й про оволодіння й використання нових методик та розташування дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітніх закладах, а, насамперед, інструмент соціалізації та органічної інтеграції, який допоможе їм реалізувати себе в людській спільноті. Це процес, у якому заклад освіти намагається відповідати на потреби всіх учнів, вносить необхідні зміни до навчальної програми та здійснює пошук нових ресурсів, щоб забезпечити рівні можливості для кожного. Саме завдяки інклюзивній освіті особи з особливими освітніми потребами можуть відчувати себе частиною суспільства, комунікувати з однолітками та зав'язувати дружні зв'язки, а також бути залученими в життя учнівського колективу не зважаючи на їх особливості.

Таким чином, впровадження інклюзивної освіти у систему освітнього процесу сприяє: спрощенню адаптаційного періоду дитини з особливими освітніми потребами до перебування в колективі; розвитку її талантів та пошук сильних сторін учня/учениці; досягненню індивідуальних цілей через участь у житті класу; залученню батьків у процес навчання і життя закладу освіти; формуванню толерантного ставлення і поваги до здібностей інших дітей, а також нівелювання упередженого ставлення до дитини з особливими освітніми потребами, що дозволяє відчувати рівність [5, с. 31].

При всій доцільності та необхідності впровадження інклюзивного навчання, всім учасникам освітнього процесу слід бути налаштованими та максимально підготовленими до ймовірних труднощів й особливостей різного характеру, які неминуче доведеться долати. До вирішення проблемних питань будуть причетні всі, починаючи від фахових спеціалістів до людей, далеких від педагогіки освітнього процесу. Тому, труднощі, які можуть виникнути можна поділити на дві ключові групи – моральні (психологічні) та матеріальні.

Труднощі морального (психологічного) аспекту полягають у різному рівні усвідомлення, а також сприйнятті поняття «особа з особливими освітніми потребами», які в свої чергу залишаються членами нашого суспільства. Навіть батьками і рідними така дитина сприймається неоднозначно: для одних вона вигнанець і змушена перебувати в ізоляції від суспільства, задовольняючись

взаємодією та спілкуванням в оточенні найближчих їй осіб чи тих, з ким вона найчастіше змушена контактувати, або ж тих, хто часто оцінює її потреби неоднозначно. Інші сім'ї, навпаки, намагаються якнайбільше соціалізувати з раннього віку дитину, щоб виробити стійкість до випробувань у дорослому віці, а хтось керується власними релігійними, особистими упередженнями та намагається сприйняти ситуацію, як покарання за щось, при цьому навіть не намагаються щось змінити у власному житті [2, с. 29].

Те ж саме зустрічається і в соціальному середовищі, де на сьогоднішній день поняття «інклюзії» не широко розповсюджені та часто людям доводиться пояснювати та доводити до їх відома сутність даного явища. Якщо така дитина з'являється у закладі, то до її появи слід виважено підготуватись. Для цього адміністрації закладу і педагогам потрібно мати переконливі аргументи на користь інклюзивної освіти, щоб надати достовірну інформацію батькам дитини, колективу закладу, якому доведеться працювати в нових для них умовах, а також однокласникам дитини з особливими освітніми потребами [2, с. 29].

Кожен з учасників освітнього процесу має бути обізнаним з питанням «інклюзивного навчання», володіти достовірною інформацією, знати та розуміти ймовірні перешкоди, які можуть трапитись. Звичайно, сам заклад фізично має бути готовий до реалізації інклюзивного середовища та реалізувати вимоги, які потребує дитина, в тому числі: забезпечення пандусами і пересувними сходами, можливість проведення уроків на першому поверсі, якісне освітлення всього приміщення закладу, кнопок-сигналів про допомогу, доступність наочного матеріалу для навчання, наявність ресурсної кімнати та зони відпочинку тощо.

Враховуючи всі умови, які повинен надати заклад освіти дитині з особливими освітніми потребами можна виділити ознаки, за якими дитина буде мати ряд переваг перебуваючи в закладі загальної середньої освіти, де потурбувались про створення всіх умов для дитини, в тому числі і фізичних, і психологічних у вигляді готовності приймати таку дитину в колектив: через спілкування з однолітками поліпшується її когнітивний, мовленнєвий, соціальний та емоційний розвиток; однолітки для неї відіграють роль загальноприйнятих моделей поведінки, на яку дитина з особливими освітніми потребами може покладатись та орієнтуватись; відбувається функціональне оволодіння новими вміннями та навичками; навчання проводиться з орієнтацією на її сильні якості, здібності та інтереси, при цьому увага акцентується на тому, що вміє та знає дитина, а не навпаки; з'являється можливість для налагодження дружніх стосунків з іншими дітьми й участі у суспільному житті [2, с. 30].

Закон України «Про освіту» гарантує кожному рівні та однакові умови доступу до освіти й забезпечує батькам право обирати заклад освіти, програму, вид та форму здобуття освіти власними дітьми. Здобувачам освіти з особливими освітніми потребами необхідно забезпечити постійну або часткову підтримку під час освітнього процесу, втім держава має забезпечити їм доступ до освіти у школі на рівні з іншими дітьми. Надати дитині «помічника» у

вигляді асистента вчителя. Якщо ж особливі освітні потреби в учнів виявлені вже під час освітнього процесу, заклад освіти докладає власних зусиль для їх мінімізації, залучаючи спеціалістів в закладі освіти (практичного психолога, логопеда, дефектолога), а також самі педагоги докладають максимальних зусиль для нівелювання та виходу на рівень «норм» в дитини. Коли зусиль закладу освіти недостатньо, керівник закладу рекомендує батькам звернутися до Інклюзивно-ресурсного центру для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи фахівцями. Підтримку, з урахуванням виявлених у здобувача освіти особливих освітніх потреб, організовують на підставі висновку, складеного фахівцями Інклюзивно-ресурсним центром. Заклад на цьому шляху не один — засновник забезпечує створення у школі інклюзивного середовища [8, с. 49].

Важливість інклюзивного навчання є досить зрозумілою. Важливим етапом є здобуття дитиною в закладі освіти знань, які передбачені відповідно до Державного стандарту початкової освіти. Інклюзивна освіта також передбачає всебічний розвиток особистості, враховуючи особливі освітні потреби дитини, в тому числі створення умов в закладі, які сприятимуть розвитку потреб на психофізичному рівні учня чи учениці. Сприйняття дитини іншими учнями є важливим фактором, тому створення та підтримка позитивного зростаючого мікроклімату в класі та закладі освіти безпосередньо впливають на адаптаційні процеси і прийняття в колектив класу, закладу. Формування здорових стосунків між дітьми має чималий вплив на формування здорової особистості. Звісно, не можна обійти повз забезпечення якісної психологічної допомоги та супроводу дитини з особливими освітніми потребами впродовж її перебування та навчання в закладі освіти. Психологічну допомогу може потребувати і учень чи учениця закладу освіти, і батьки дитини, адже справлятися з труднощами буває не завжди так легко, як може здаватися на перший погляд [4, с. 25].

Інклюзивне навчання передбачає створення освітнього середовища, яке б відповідало потребам і можливостям кожної дитини, незалежно від особливостей її психофізичного розвитку. Інклюзивне навчання - лабільна, індивідуалізована та унікальна система навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти за місцем проживання. Навчання відбувається за індивідуальним планом, забезпечується медико-соціальним та психолого-педагогічним супроводом [5, с. 31].

В. Кальченко та М. Бикова визначають такі види інклюзивного навчання:

1. Повна інклюзія. Повна інклюзія є ефективною для тих дітей, рівень яких відповідає рівню психофізіологічного та мовленнєвого розвитку або наближений до вікової норми здорових дітей. Раннє діагностування та грамотна чітка організація корекційної допомоги різко підвищує вірогідність досягнень дитини до норми рівня психічного розвитку, а тому рання корекційно-педагогічна робота — це надійний та перевірений шлях до повної інклюзії дитини в соціальне та загальноосвітнє середовище. Дозування часу інклюзивності немає, діти впродовж дня знаходяться разом з однолітками, які спільно розвиваються. Зміст спільної діяльності не регламентується, діти з

особливими освітніми потребами відвідують всі навчальні заняття, маючи при цьому адаптовану чи модифіковану програми з певних предметів (залежно від рівня підтримки) та асистента вчителя.

2. Комбінована інклюзія (неповна). Інклюзія буде ефективною для дітей, рівень психічного розвитку яких незначно нижче рівня вікової норми. Ця група дітей потребує систематичної корекційної допомоги, але при цьому вони здатні з деяких предметів навчатися разом із однолітками за спільною програмою, які мають розвиток в межах норми, і проводити з ними більшу частину позакласного часу, якісно взаємодіяти, товаришувати, мати спільні інтереси.

3. Постійна часткова інклюзія. Учні з особливостями психофізичного розвитку, яким навчання дається зі значними зусиллями, якщо мова йде про той же рівень, що і в однолітків, навчаються у класах за програмою допоміжної школи, долучаються до інтегрованих груп. Час інклюзії дозується, зміст спільної діяльності регламентується, у розклад вносяться необхідні для якісної освіти та дотримання норм навантаження корективи [9, с. 26].

4. Систематична тимчасова інклюзія. Дає можливість мінімально використати спілкування дітей з обмеженими можливостями розвитку та нормально розвинутими однолітками. Модель передбачає спільні заходи виховного характеру не менше двох разів на місяць. Створюються умови для набуття початкового досвіду спілкування з однолітками. Ця модель може бути підготовкою до більш удосконаленої форми інклюзивного навчання [4, с. 41].

Сутність інклюзивної освіти відображає одну з головних демократичних ідей – всі діти цінні й активні члени суспільства. Навчання в інклюзивних освітніх закладах корисне як для дітей з особливими освітніми потребами, так і для інших учнів, членів родин та суспільства в цілому. Взаємодія з дітьми, в яких рівень розвитку в межах норми сприяє розвитку мовленнєвої та соціальної сфери. При цьому діти з типовим рівнем розвитку демонструють відповідні моделі поведінки дітям з особливими освітніми потребами і мотивують їх до розвитку та цілеспрямованого використання нових знань і вмінь. Діти, завдяки методу спостереження намагаються наслідувати чи копіювати поведінку, а також розвивають свої пізнавальні процеси. Взаємодія між учнями з особливими освітніми потребами та іншими дітьми в інклюзивних класах сприяє налагодженню між ними дружніх стосунків, явища взаємодії та співпраці.

Вчителям притаманні толерантність, розсудливість, вдумливість і гнучкість підходів; вони випромінюють тепло та любов у міжособистісних стосунках та відкриті для сприйняття інших особистостей. Вони покладають на себе відповідальність за освіту всіх своїх учнів, але, за необхідності, вносять відповідні поправки у свої очікування, адже іноді дитина може їх перевершити або ж навпаки, очікування педагога є лише його суб'єктивною оцінкою вмінь та навичок дитини. Крім того, на спосіб мислення та поведінку учнів суттєво можуть впливати ставлення педагогів до окремих учнів або учнівських груп, до шкільних предметів, що викладаються вчителями, до самого процесу опанування знань. «Конкретні прояви ставлення з боку вчителів, стаючи предметом наслідування учнями, можуть сутнісно впливати на загальну атмосферу у класі, а в деяких випадках, і на подальше життя школярів» [1, с. 57].

Отже, інклюзивне навчання є важливим і невід'ємним етапом успішного включення дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти. Інклюзія в освіті реалізує прийняття всіх. Особливу увагу варто звертати на підготовку педагогічних працівників. Адже забезпечення освітнього процесу кваліфікованими фахівцями передбачає наявність в педагогів інклюзивної компетентності. Працівники освіти, які приймають нову систему цінностей, творчо й креативно реалізують нові технології навчання та нові підходи, здатні вирішити проблему соціалізації дітей із особливими освітніми потребами, володіють методами психолого-педагогічної діагностики, стабільно йдуть до високих результатів в своїй професійній діяльності, знають специфіку освітніх програм, володіють методиками та технологіями навчання дітей із особливими освітніми потребами; ефективно взаємодіють як в самому закладі, так і з оточуючим соціумом.

Список використаних джерел

1. Гриньова М.В., Калініченко І.М. Підготовка педагогічних працівників до роботи з дітьми з особливими освітніми проблемами в умовах інклюзивного навчання. Рідна школа. 2018. № 5–8. С. 39–43.
2. Демченко І.І. Готовність учителя початкових класів до роботи в умовах інклюзивної освіти: структура та діагностика: навч.-метод. посіб. Умань. 2014. 160 с.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти. МОН України, НАПН України, Інститут спеціальної педагогіки. Київ, 2013. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami/normativno-pravova-baza.html> (дата звернення 25.01.2025 р.).
4. Засенко В., Колупаєва А. Діти з особливими потребами: пріоритетні напрями державної політики України в галузі освіти, соціального захисту й охорони здоров'я. Особлива дитина: навчання і виховання. № 3. 2014. С. 20-30.
5. Індивідуальна програма розвитку дітей з помірною та тяжкою розумовою відсталістю в умовах соціальних закладів: методичний посібник., за ред. М. Л. Авраменка. Лютіж: 2009. 155 с.
6. Інструктивно-методичний лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 18.05. 2012 р. №1/9-384 «Організація інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» URL: <https://zakononline.com.ua/documents/show/> (дата звернення 25.01.2025 р.).
7. Каплінський В.В. Система професійного становлення майбутнього вчителя в процесі загальнопедагогічної підготовки у педагогічних університетах : дис. докт. пед. наук: спец. 13.00.04. Вінниця. 2019. 154 с.
8. Лист Міністерства освіти і науки України від 26.07.2012 №1/9-529 «Про організацію психологічного, соціального супроводу інклюзивного навчання» URL: <https://imzo.gov.ua/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami-po> (дата звернення 25.01.2025 р.).
9. Психологічний супровід інклюзивної освіти: [метод. рек.], автор. кол. за заг. ред. А.Г. Обухівська. Київ. УНМЦ, 2017. 92 с.
10. Свириденко М. Організація психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти. Суми. 2017. 62 с.

Collection of Scientific Papers
with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference
«**Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry**»
February 12-14, 2025
Toronto, Canada

Organizing committee may not agree with the authors' point of view.
Authors are responsible for the correctness of the papers' text.

Contact details of the organizing committee:
Sole Proprietor Viktoriia Tsiundyk
E-mail: info@isu-conference.com
URL: <https://isu-conference.com/>

Certificate of the subject of the publishing business: ДК №7980 of 03.11.2023.

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY